

Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I., Rákóczy-ut
289. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:
BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzártá
szombaton délelőtt 10 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Bocskay“-könyvnyomdájában, Hajduszoboszló, Főter.

A mi törekvéseinket a teljes magyar nemzeti egységnek a gondolata hatja át, amelybe épp úgy belefér az előkelő kastélyban lakó magyar urnak, mint a magyar munkásnak érdeke, mert csak ilyen harmoniában, a társadalmi osztályok teljes egyetértésében és érdekeiknek képviselésében, a sorsközösség gondolatának diadalában látjuk a magyar jövőt biztosítva.
GÖMBÖS GYULA.

Inognak a valuták, de a pengő szilárd.

Lázás nyugtalanság a világ pénzügyi piacain. Amióta Anglia letért az aranyalapról, nyílt háborúságot visel az aranyvaluták ellen és mindenképpen azon van, hogy a többi országot is rákényszerítse saját aláértékelésére. A küzdelem mindazok a valuták ellen irányul, amelyek eddig megőrizték az aranyalapot. Eddig a belga franknál el is érte Anglia a célját, de a többi nyugati valuta szilárdan ellentállt. Igaz, hogy valamennyi aranyvalutájú országban már sikerült hangulati csinálni az aranyalapról való letérés mellett és Franciaországban. Hollandiában és egyebütt is már vannak hívei a pénz aláértékelésének. Most különösen két valuta ellen folytatja Anglia a háborúságot és pedig egyfelől az olasz lira, másfelől a holland forint ellen. A lira erősen állotta a rohamot és az olasz kormány annak ellenére, hogy feifüggesztette a bankjegyek érfedezeti arányát, erőlyesen ragaszkodik ahhoz, hogy a lirát nem fogja aláértékelni. Az olasz valuta két nappal ezelőt az európai tőzsdén érzékeny árfolyam veszteségeket szenvedett ugyan, de az olasz hivatalos nyilatkozat hatása alatt másnapra az árszinteség jórésze megtért. Az angol sajtó mindazonáltal folytatja a lira ellen megkezdett hadjáratát.

A holland forint politikai válság tengelyévé lett. Ez a valuta, amely a legteljesebb aranyfedezet felett rendelkezik és amely sziklaszilárd azért, mert Hollandia fizetési mérlege állandóan erősen aktív, valamennyi aranyvaluta között a legjobban van megalapozva. És mégis sikerült az angol hangulatszinálásnak magában Hollandiában híveket toborozni a holland forint aláértékelése mellett. Főként azzal érvelnek a devalváció hívei az aranyalap fenntartása ellen, hogy a holland valuta túlságosan nehéz pénzérték és annyira megdrágítja a termelést, hogy a Németalföld kivétele versenyképtelen a világpiacra. A holland kormány, amelynek élén a világ egyik legkiválóbb pénzügyi tudósa Collin miniszterelnök áll, a legnagyobb eltökéltséggel védi az aranyalapot. Az ő kormánya azonban koalíciós kormány, amelynek sorában három katolikuspárti miniszter van és éppen a katolikus párt az, amely a pénz aláértékelését sürgeti. A holland forint máris előreláthatólag megőrzi a maga teljes értékűségét. Ha ugyanis a kormány megmarad, úgy az feltehetően fenntartja az aranyalapot, ha azonban távozik, ez még korántsem

jelent bizonyossággal a holland forint leértékelését.

A lírán és a holland forinton kívül tudvalevőleg a svájci és a francia frank körüli is felújult időridőre a spekuláció rohama, de mindkét valutát eddig sértetlenül fenn lehetett tartani. Bizonyos azonban, hogy az aranyvaluták körüli folyó manőverezés az illető országok gazdasági biztonságát és nyugodt légkörét zavarja és ezzel pénzügyi és gazdasági károk járnak. Ha e bizonytalansággal és nyugtalansággal szembeállítjuk a kis Csonkamagyarország valutájának szilárdságot, úgy a legnagyobb elégtétellel állapítható meg a magyar pengő biztonságos helyzete. Nemcsak hogy pénzünk belső vásárlóereje állandó és teljes, hanem az utóbbi időkben a külföldön is erőteljesen szilárdul a magyar pengő árfolyama ma, ami főleg arra vezethető vissza, hogy a célszerű rendelkezések következtében a magyar utasok ma már nem árasztják el pengőkkel a külföldi centrumokat. A magyar deviza és a pénzügyi politika tehát teljesen bevált. Semmiféle spekulációnak és mesterkedésnek nem sikerült a pengő vásárlóerejét kikezdeni és ma már szinte csodálattal látjuk, hogy a valuta-zugforgalom és a zugaranyipiac beszüntette a működését, mert a szilárd magyar pengő mellett nem érdemes és nem kilitásos a valuták és az arany zugban való megvásárlása.

Ha a nagy büszke nyugati valuták mai bizonytalanságával egybevetjük a mi szerény magyar arany-pengőnk helyzetét, úgy megelégedéssel és megnyugvással tölt el az állandóság és biztonság, amely pénzünk körül kialakult és fennáll. A magyar pengővédelem sztratégiája kiállotta a tűzpróbát. A magyar pengő becsülete csorbitatlan maradt. Nem dicsekszünk vele, de mint sikernek, mint eredménynek szívöböl örülhetünk neki.

**Karika - gyűrű,
ékszer, óra,
ezüstnemű legolcsóbban
ROTHMANN beszerezhető**
ékszerésznél Debrecen, Piac-utca 46. sz.
Ékszer és óra-javítás. Arany-ezüst vétel.

Elsőrendű pedálos cimbalom
olcsón eladó: VI. tized
249. szám alatt.

A munkabér és munkaidő szabályozás.

A kormány a harminchármas bizottságban történt tárgyalás után július hó végén adta ki a 6660—1935. M. E. számú rendeletet, amelyben a kereskedelemügyi miniszter felhatalmazást kapott a munkaidő és a legkisebb munkabérek megállapításának rendeltetű történetű szabályozására. A felhatalmazás alapján az első két rendelet a hivatalos lap szerdai számában jelent meg.

Az egyik rendelet a legkisebb munkabérek megállapítására vonatkozó eljárást szabályozza és azt az általános rendelkezést tartalmazza, hogy azokban az iparágakban, amelyekben a munkabérek bármilyen okból rendkívül alacsonyak, a munkavállalók részére fizetendő legkisebb munkabérek megállapításának van helye.

A megállapítási a kereskedelemügyi miniszter részéről kiküldött vegyes bizottságok végzik, amelyekben a munkaadók és munkavállalók paritásos részvétele mellett olyan érdektelen tagok is részt vesznek, akik se nem munkaadók, se nem munkavállalók. A legkisebb munkabérek megállapítására irányadóul szolgálhatnak a hasonló munkakért más iparokban fizetett munkabérek, a helyi általános bérszínvonal, az elsőrendű életszükségleti cikkek ára, a megélhetési és életviszonyok. A bizottság határozatait a kereskedelemügyi miniszter erősíti meg és teszi közzé. A rendeletet megfelelő büntető rendelkezések egészítik ki.

A rendelettel a munkabérek megállapításának kérdése törvényes rendezést nyert.

A talaj nélkülözhetetlen tápanyagairól és azok pótlásáról.

Ha vizsgálat tárgyává tesszük talajainkat a növénytermesztésre nézve leginkább fontos tápanyagtartalmukra nézve, ahhoz a kétségkívül jelentőségteljes végeredményhez jutunk, hogy a különféle termőtalajok tápanyagkészlete, valamint annak a növények számára is könnyen hozzáférhető mennyisége nagy ingadozásokat mutat. Igyeeksem e kis cikk keretében a gazdaközönség számára elmondani, hogy az újabb kutatások eredményei szerint, melyek azok a tényezők, amelyek a változásokat előidézik.

A mezőgazdasági vegytan világ-hírű tudósa Liebig kutatásai óta ismeretes, hogy miveleti növényeink a szén kivételével összes tápanyagait a talajból veszik fel és a természet hozamot — persze egyebekben, pl. időjárásán kívül — annak a nélkülözhetetlen tápanyagnak mennyisége szabja meg, amelyek a legkisebb mennyiségben áll a talajban a növény rendelkezésére. Ha pl. kevés a nitrogén, hiába van bőségben a foszfor

Ez a rendelkezés minden sztrájkot feleslegessé tesz, mert a munkavállalóknak módjukban áll — ha ennek szükségét látják — a törvényes utat igénybe venni s a munkabérek megállapító hatósági határozat úgy a munkaadókkal, mint a munkavállalókkal szemben törvényes védelemben részesül.

A másik rendelet elvileg a napi 8, (heti 48) órai munkaidőt szabályozza, azonban az ipari élet igényeinek messzemenő figyelembevételével módot nyújt a szükséges kivételek alkalmazására is. A rendelet betartását, a megfelelő büntető rendelkezéseken kívül azt is biztosítja, hogy a munkaadó a túlmunkát, a rendes munkaidőre megállapított munkabérenél legalább 25 százalékkal magasabban köteles díjazni.

A rendelet egyelőre csak az asztalosok és annak rokoniparaira kötelező, mert az asztalosiparban merült fel a legtöbb panasz a munkavállalók munkaerejének túlságos kihasználása miatt és arra is, hogy a munkaidő tekintetében létrejött megállapodásokat nem tartották be.

Az a szociális szellem, amely a rendeletet áthatja, a kormány legmesszebbremelő humanitásától tesz tanuságot. Különösen örvendetes a két intézkedés azért, mert meglehetősen kritikus időkben történt, hiszen az építőipari sztrájk kiélezte az általános helyzetet, felszította a szenvedélyeket. Ezek az intézkedések lehetővé teszik, hogy bérkérdések és szociális problémák egyaránt megoldhatók legyenek sztrájk és egyéb erőszakos intézkedések nélkül, a törvényes fórumok közbenjöttével.

és a káli a talajban, a növény a nitrogén alacsony mennyiségének megfelelően tud termést adni. Egyik tápanyag tehát nem pótolja a másikat.

Növényeink tápanyagukat gyökereik által a talaj tápanyag-tökéjéből veszik fel. Minden talaj tehát rendelkezik bizonyos mennyiségű tápanyaggal, amelyet ösforrásnak is nevezhetünk. Ebből kerül oldható állapotba és oldott állapotba a felvételre kerülő tápanyag. E folyamat talajnem és miveleti mód, éghajlat, csapadék stb. szerint változik. Tehát, ha a talajban levő oldható, vagy úgy is mondhatjuk: a növény által könnyen felvehető tápanyag fogy, pótolni kell. Pótlódik ez minden külső (emberi) beavatkozás nélkül is, de csak nagyon lassan. A legfontosabb kérdés tehát, melyek azok a nélkülözhetetlen tápanyagok, melyeket hiány esetében pótolni kell.

A mezőgazdasági vegytan négy olyan tápanyagot ismer, amelyet hiány esetében feltétlenül pótolni

Cukorbetegség és gyomorsavtúltengésben szenvedők

tudassák címüket kezelőorvosukéval egyetemben **dr. Sztankay Aba** egyetemi magántanárral **Debrecen, Kossuth-u. 22.** (Válaszbélyeg melléklendő.)

kell, mert különben termésünk ijesztő mértékben visszaesnek. Ezek: 1. foszfor, káli, nitrogén és a mész. Utóbbiról, mivel annak pótlása nemcsak mint tápanyag fontos, hanem a talaj u. n. fizikai és kémiai tulajdonságait megváltoztatja, egy következő cikkben külön fogok foglalkozni. A három első tápanyag a mag csírázásától egészen a termés beéréséig nélkülözhetetlen. Növények szerint is változó, hogy melyikre van szükség leginkább. A foszfor, mint tápanyag az egyik legfontosabb testfelépítő anyagnak, az u. n. fehérjéknek állandó és nélkülözhetetlen alkotórésze. Növényeknél különösen a magképzésnél jelentős, tehát nagy általánosságban a maghozamot szolgáló növényeknek van leginkább szüksége foszforpótlásra. A hüvelyesek magja jóval többet tartalmaz, mint a gabonaféléké. A káli-sók szerepe főleg a szénhidrátok nevezett növényi alkatelemek képzésénél jelentős és még egyéb fontos élettani szerepe is van, mely a növény számára nélkülözhetelenné teszi. Megemlítem azt, hogy ma már határozottan tudjuk, melyek azok a művelési növényeink, amelyek minden körülmények között meghálálják a káli-trágyát. Ezek pl. többek között a burgonya, cukorrépa, szőlő, dohány stb.

A nitrogén a növényi test felépítésénél általánosan szükséges alkatelem s így minden növény egyaránt igényli, mégis egyik-másik növény ebből a tápanyagból is viszonylag többet követel meg.

Mind a három tápanyagot pótolnunk kell tehát, még pedig ahhoz igazodva, hogy milyen növényt termelünk és melyik tápanyagban szenved hiányt talajunk. Az utóbbira nézve talajaink meglemeztetése utján értékes tájékoztatást kaphatunk. Ma már a vegyészek olyan elemzési módszereket ismernek, melyekkel meg tudják állapítani, melyik tápanyagot kell leginkább pótolni. Ilyen vizsgálatokat az Egyetemi Mezőgazdasági Kémiai Intézet, (Budapest, IV., Szerb-u. 23.) az Orsz. Kémiai Intézet (Budapest, II., Kelety Károly-u. 24.) és vidéken pedig, így Szegeden, Békéscsabán, Debrecenben, Magyaróváron, Miskolcon, Kalocsán, az Állami Mezőgazdasági Kísérleti Állomások, Kecskeméten pedig a Mezőgazdasági Kamara talajtani intézete végeznek. Elemeztessük meg tehát talajainkat és ismerjük meg őket, ne csak úgy mint régen, amikor „sovány”, vagy „kövér” jelzővel illették azok minőségét, hanem igyekezzünk könnyűvé és eredményessé tenni a nehéz mezőgazdasági munkát és termelést azáltal, hogy törődünk talajainkkal. Az elemzés persze nem minden, de az egyetlen kiinduló pont, amelynek alapján a többi (gazdálkodási mód, a növények kellő megválasztása, vizsgálatok, kísérletek beállítása stb.) fontos munkánál segítségünkre lehet.

A hiányzó tápanyagokat főként műtrágyázás utján pótolhatjuk. Az istállótrágyázás is sok tápanyagot

pótol, de ennek nagy jelentősége mégis inkább abban rejlik, hogy szerves anyagokban gazdagítja a talajt és azáltal tevékenyebbé, kedvezőbb szerkezetűvé, több könnyen oldható tápanyag felraktározására képessé teszi. A foszfort nálunk ma „szuperfoszfáttal”, a káliit „40 százalékos kálisó”, a nitrogént „péti só” nevű műtrágyák alakjában kaphatjuk meg legőcsöbben. Nitrogént ugynevezett nitrogényűjtő növények termelésével is pótolhatunk, mert ezek gyökerein velük együtt élő parányi alsóbbrendű növények segítségével a talajban lévő levegőből vonják ki a nitrogént és raktározzák fel a talajban. Ilyenek a lucerna, a lóherefélék, búkkönyfélék, bab, borsó, len-cse. Nitrogénnel műtrágyázni tehát nem kell az ilyen növények után következő veteményt. De miután nem lehet mindennek nitrogényűjtő az előveteménye, a nitrogén műtrágya utján való pótlásának is nagy szerepe jut.

Ha talajainkat valami okból műtrágyázás előtt nem vizsgálhatjuk meg, legcélszerűbb mind a három tápanyagot tartalmazó műtrágya keverékével trágyázni. Az így esetleg feleslegesen adott tápanyagra fordított pénz nem vész el, — mert az a talajból ki nem mosódik, hanem megkötődik abban, úgy azonban, hogy aránylag könnyen felvehető marad. Később a következő, vagy akár azután következő évben fogja tehát a növény felhasználni, mikor már a készlet fogyóban van.

Witkovszky Endre dr. agr.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtti 9 órakor Demjén Ferenc lelkész. délután 3 órakor Fehér János segédlelkész prédikál.

— **Azlen Emil** kiérdemesült esperes, r. kath. plebános, egészségének helyreállítása végett hosszabb szabadságra utazott. Az istentiszteleteket ezidő alatt az egri érsekség által kirendelt és megbízott áldozár végezi.

— **Ádám Éva** író, a magyar irodalom országos nevével munkája lapunkban megjelent multheti cikke városzerte általános érdeklődést és kellemes feltűnést keltett. Szeretettel, tisztelettel üdvözljük őt e lap szerény hasábjain és őszinte bizalommal kérjük, hogy gyógyfürdők iránt továbbra is azzal a meleg szeretettel viseltesse, mint amely mostani közérdekű cikkéből kisugárzott.

— **A Belsőlegelő Birtokosság** ma délelőtti fél 11 órakor a város háza udvarán rendes közgyűlést tart. Ezen a közgyűlésen fogja Vajda István miniszteri biztos bejelenteni, hogy a kormány visszaadta a belsőlegelő birtokosság önkormányzati jogait, egyben megválasztja a birtokosság elnökségét, gazdáit, pénztárnokát, jegyzőjét, igazgató választmányának tagjait.

— **Negyvenöt éves találkozó**ra gyűlnek egybe aug. 10-én a debreceni kollégium tanítóképzőjében 1890-ben végzett volt növendékek, köztük lapunk főszerkesztője is.

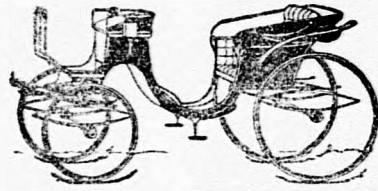
M. Nagy Mihály-nál

DEBRECEN, Piac-utca 37. (a csonka templom mellett)

Női kalapok, kabátok, bundák, ruhák, kosztűmök, pongyolák!

KOCSIK

minden alakban

RIESZ HENRIK kocsigyárában

Debrecen, Hatvan-u. 58.

— **Városi közgyűlés.** Hajdusoboszló megyei város képviselő-testülete aug. 5-én, hétfőn délelőtti fél 10 órakor dr. Márton Gábor polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tart. Jelentékenyebb ügyek: A Kovács Gyula-féle községi iskolánál nyugdíjazás folytán megüresedett tanítói állás betöltésére tett előzetes intézkedésekről jelentés. Mavart. értesítése Debrecen és Hajdusoboszló közötti autóbusszjárat indításáról. Vármegyei közgyűlés határozata a városi tisztviselők nyugdíjellátásáról szóló szabályrendelet jóváhagyásáról. MÁV. igazgatóság értesítése a vasúti menetrend megváltoztatása iránt beadott előterjesztésre Bálint Árpád képviselő indítványára Szilfákajla-főutvonal rendezése iránt Hárszámotlák szállítási ajánlat. Dr. Simon József városi orvos a korhatárt elérvén, nyugdíjaztatását kéri. Alispáni véghatározat dr. Balás Endre üv. tisztiorvos fegyelmi ügyében, az ellene lefolytatott vizsgálat nemleges eredményének bejelentése. Iparostanonc- és felekezeti iskolák, menedékházak és óvoda jövő tanévi költségvetése. Előterjesztés utcalocsolás és tűzbiztonság céljaira két darab viztartány építésére. 1935. évi pótköltségvetés.

— **Közepes termést** állapít meg búzából és rozsból a földművelésügyi miniszteri jelentés. Árpa, zab a legtöbb helyen igen gyenge lett. A vetemények, konyhakerti és kapás növények országos állapotáról kedvezőtlen képet mutat a jelentés.

— **Gróf Bethlen István** volt miniszterelnökről írják egyes fővárosi és vidéki lapok, hogy hívei felkérésére országos párt megalakításán fáradozik, sőt Kállay Miklós volt földművelésügyi miniszter a pártalakítási mozgalmat állítólag már meg is indította. Hogy mi ebben a hirben az igazság, azt nem tudjuk, az azonban bizonyos, hogy a gróf Bethlen István neve maga egy zászló, egy hatalmas program. Ha neki mondanivalója van az országgyűlésen, azt szívesen meghallgatják még ádáz ellenfelei részéről is, kivéve Ulain képviselő urat, aki még mindig okádja a tüzet gróf Bethlen István felé, valahányszor arra alkalom kínálkozik.

— **Dérványán** a szeghalmi Péter András református főgimnázium igazgatósága parallel gimnáziumi osztályokat fog szeptember 1-étől kezdve felállítani.

Kiadó modern uri lakás: 2 szoba, előszoba, konyha, speiz. Érdeklődni lehet Horthy Miklós-ut 1. sz. alatt Horog János építőmesternél.

— **A debreceni aug. 2-iki ünnepély,** melyet az 1849-iki aug. 2-án lezajlott debreceni ütközet emlékeztetőre szoktak rendezni, ez évben is lelkes keretek között folyt le. A magyar lélek mélysége ma sem tudja megérteni, hogy Görgey Arthur fővezérünk miért nem sietett a „Nagy Sándor József vitéz tábornok ur” segítségére, holott hadai a közelben, Mikepércs, Sáránd, Derecske, Konyár alatt állottak. Minden valószínűség szerint a magyar hadvezér már látta az összeomlás elkülöníthetetlen voltát. Ezt nevezték a busuló magyar hazafiak „áruháznak”.

— **Ügyvédi hir.** Dr. Csiba István ügyvédi irodáját Hajdusoboszlón I., Rákóczi-ut 300. szám alatt (a volt közjegyzői irodahelyiségben) megnyitotta.

— **A szegedi szabadtéri játékok** aug. 3-án kezdődtek. Országos érdeklődés nyilvánul ez előadások iránt. Aug. 4, 9, 10., 11., 12, 13., 14., 15., 16., 17., 18-án folynak ez előadások. Szinre kerülnek az Ember tragédiája, Glaukos. Paraszttbecsület, a Cremonai hegedős. Minden előadásra a különböző gócpontokból filléres gyorsvonatok indulnak Ubagazításért, felvilágosításért a szegedi szabadtéri játékok rendezőbizottságához, Budapest, gróf Apponyi Albert-utca 14. sz. lehet fordulni.

— **A hajdusoboszlói K. I. E. asztal-tenisz csoportja** a múlt vasárnap és a következő napokon a K. I. E. helyiségében szép számú részvevővel asztal-tenisz (ping-pong) háziversenyt tartott. A verseny eredménye a következő: I. csoport: 1. Beliczki Olivér 10, 2. Binder Gusztáv 8, 3. Kocsis Elek 8 4. Hunya Árpád 7, 5. Sárosi Vilmos 5, Király Gábor 5 pont; II. csoport: 1. Huszka Mihály 4, 2. Auferber György 4, 3. Somogyi György 2, 4. Váci Sándor 2 pont; III. csoport (kezdők): 1. Berényi László 3, 2. Szénási József 2, 3. Páll Ferenc 1 pont helyezést ért el.

— **Az országos iparoskongresszus.** Az Ipartestületek Országos Szövetsége a múlt évben Kecskeméten megtartott országos kongresszusa határozata értelmében ezidén Nyiregyháza rendezte meg az országos iparoskongresszust. A kongresszust szeptember első felében tartják meg s annak előkészítési munkálatai nagyban folynak. A tárgysorozat még nincs véglegesen összeállítva, de szerepelni fognak az ország kézműves iparosságának egyetemét érintő fontosabb kérdések, melyekkel kapcsolatban a kongresszusnak lesz feladata egyöntetű határozatokat hozni.

— **A rádió magyar cimbalomötösének** ma esti hangversenye iránt úgy a városban, mint a fürdőtelepen óriási érdeklődés nyilvánul meg. A pompás műsort rövid ismeretelőzi meg, hogy a hallgató közönség minél jobban el tudjon mélyülni a régi magyar zene szépségeiben. Bihari, Lavolta, Kossovits, Csermák, Ruzitska, Cinka Panna, Murgács szerzeményeinek legszebb darabjait írta át Szűcs Gergely, a magyar cimbalomötös páratlan szak tudású vezetője erre az általa szerencsés kézzel létesített együttesre. A műsor nagyrészt a debreceni nyári egyetem is felvette műsorába és f. hó 10-iki magyar előadásán dr. Tankó Béla professzor fogja ismertetni Szűcs Gergely illusztrálása mellett. A mai hangverseny a vidék zenei életének egyik legkiválóbb eseményeként igérik. A még el nem kelt műsorok este a ref. elemi iskola nagytermében a pénztárnál kaphatók I P, 50 és 30 filléres árban.

URÁNIA

Ma vasárnap, fél 7 és fél 9 órakor:

Kálmán Imre világhírű magyar operettje:

Csárdáskirálynő

Békebeli operettszínház 10 felv.-ban.

Főszerepekben:

Eggerth Márta és Hörbiger Pál.

A számtalan fülbemászó magyar nótákat magyar cigányzene kíséri!

Azonkívül:

Bevezető műsor és Magyar hangos világhíradó.

— **A debreceni Kollégium jubileuma.** 1938. szeptember hónapban lesz 350 éves évfordulója annak, hogy a debreceni ősi Kollégiumban megszakítás nélkül folyik a főiskolai oktatás. Az elmúlt negyedévszáz esztendő alatt 200 professzor, 463 szénior s több mint 40,000 főiskolás volt a Kollégiumban. Az egyházkerület a nevezetes évfordulót méltó ünnepség keretében kívánja megünnepelni s annak előkészítésére öt tagu bizottságot küldött ki.

— **A IV. országos nemzeti K. I. E. konferencia** aug. 15—19. napjain lesz megtartva Debrecenben. Ez a nemzeti konferencia seregszemléje lesz annak a magyar ifjúságnak, amely bibliával a kezében és szívében vallja, hogy Magyarország jövője a józan, tisztá életű, keményen dolgozni tudó, mindig reménykedő ifjúság kezében van. Habár nehéz időkkel élünk, mégis hozza meg mindenki a maga áldozatát, hogy minél több fiatalember jelenhessen meg ezen a konferencián, tudván, hogy Jézusért semmi sem kár! A konferenciára vonatkozólag felvilágosítást készséggel ad esténként a K. I. E. vezetősége (Körner Béla-u. 1.)

— **Országos szállodás, vendéglős, korcsmáros és kávé nagykongresszust** rendez f. évi szept. hó 4-én Zalaegerszegen a magyar szállodás, vendéglős, korcsmáros és kávé országos szövetség. A gazdag tárgysorozat magában foglalja a szakma szervezkedési mozgalmainak, sérelmeinek, tennivalóinak összes fennforgó kérdéseit. Aug. 20-ig lehet jelentkezni az érdekes balatoni kirándulásokkal egybekötött kongresszusra. Szövetség központja Budapest, VI., Csengery-utca 51., oda kell fordulniok az érdeklődőknek.

— **A hajdusoboszlói földgázrobbanás** alkalmával halálos baleset áldozatává lett Szerepi János temetésén, a temetőben a sírnál a levante egyesület és levantezenekar részéről, melynek az elhunyt ifjú lelkes tagja volt, Keresztury Sándor levantefőoktató mondott lélekéből fakadó bucsubeszédet, míg a szakársak gyászának ifj. Horogh Elek adott méltó szavakban kifejezést. Egyébiránt a halálos szerencsétlenség ügyében a vizsgálat tovább folyik s az látszik valószínűnek, hogy a vállalkozót vonják felelősségre a megtörtént tragikus esetről.

— **Az új buza és a liszt ára.** A malmok a minimális buzaárak közzétételével kapcsolatban megállapították az augusztus-szeptemberi szállításra történő lisztárakat. E szerint a duplanullás és a nullás liszt ára 31—31.50, a kettős 30—30.50, a négyes 29—29.50 pengő mázsánként. A nullás liszt kivételével 50—100 filléres csökkenést hajtottak végre a malmok.

— **Kiadós esőzés volt** július 27-én a Dunántúl és Budapest környékén. A Tiszántúlra már nem jutott belőle, így aztán itt, de különösen a hajduságban a tengeretérzés a szárazság és esőhiány miatt megsemmisült. A hetek óta tartó káros szelek a gyümölcsstermést leverték. Zöldségfélék, konyhakerti vetemények, hüvelyesek, burgonya elszáradtak. Ép ezért a drágaság ezekből napról-napra elviselhetetlenül fokozódik.

— **Debrecen sz. kir. város** törvényhatósága 7000 hold ohati birtokát a kormányknak telepítési céljaira felajánlotta.

— **Az építő ipari munkások** Budapesten egy hét óta sztrájkolnak. A sztrájkolóok száma mintegy 8000 lehet. Remény van arra, hogy a bérharc pár nap alatt véget ér s az építő ipari munka akadály nélkül tovább folyik.

— **A hálás utód.** Régi nótá, hogy az utódok nem ritkán belegázolnak, lábbal tipornak bele az elődök, szülők és nagyszülők iránt tartozó köteles hűségbe, kegyelet emlékeibe. Így történt ez most is. Egy közönségtalálkozó család ifjú tagja, miután igen tekintélyes vagyonát rövid idő alatt elleközolta s minden vagyonából és jövedelméből forrásból kiforgatta magát, anyagi helyzetének súlyos voltán úgy vélt segíthetni, hogy szüleinek, nagyatyjának, nagyanyjának sírköveit áruba bocsátotta és egyik debreceni sírkőraktárosnak a kialakított díjért eladta. Arra bizonyos összeg előlege fel is vett. Ámde a rokonság idejekorán értesült a sajnálatos esetről és a rendőrségnél tiltakozását jelentette ki a minden kegyelet és tisztességet felborító szándék ellen. Így történt aztán, hogy mikor a sírkőraktáros és a kegyeletisértő utód megjelentek a temetőben a teherautóval, hogy a sírköveket átvegyék, ott nagy meglepetésükre a m. kir. államrendőrség hivatalos közegei fogadták és az érdeklődő családok tiltakozásait közölve velük, a temetőt elhagyására szólították fel őket. A sírkőraktárost mentette az a körülmény, hogy vele a rokonság beleegyezésének ténye lett közölve és így félrevezetés áldozata lett, a háttérben utódok azonban nem menti semmi sem Szemhunyorítás nélkül kórtárolt el a temetőből, amin felettébb nem is lehet a történetek után csodálkozni.

— **Az olasz-abesszin kérdés megoldása** céljából a népszövetség tanácsa július 31-én Genfben rendkívüli ülésre jött össze Kiderült, hogy a fennforgó ügy háta mögött ugyszólván legyőzhetetlen angol ellenérdekek szerepelnek. Így Abessziniában továbbra is nyugodtan tűzhetik az emberi jogok és méltóság megcsufolását, mint amilyen a rab-szolgakereskedés, idegen aiatlakók legyilkolása és más durva erőszakoskodások. A hét folyamán a genfi tanácsülés vezetői megállapodtak abban, hogy a kiéleződött kérdésben szeptember hónap hozza meg a végleges döntést, remélhetőleg békésen. Addig az ügyben nem történhetik semmi.

— **A pesti jósnők trükkjei.** A modern jósdákról, a pesti jósnők furcsa trükkjeiről és a babonás emberekkel rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben jelent meg. A legkiválóbb magyar írók novellái mellett számtalan érdekes cikket, folytatásos regényt és közel száz remek képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

— **Az autóbusz menetrendje megváltozott.** Délután 2-20-kor indul a Hangyától hétköznap s a nyáron 3 órakor még visszafordul a debreceni Bikától s 6-30-kor beviszi a fürdőző vendégeket. Este az eddigi szerint 7-15-kor indul ki Debrecenből minden nap. Vasárnap délelőtt 9-55-kor indul a Hangyától a debreceni kocsi.

— **A hajdusovátai önkéntes tűzoltóság ötvenéves jubileuma.** Vasárnap tartotta meg a hajdusovátai önkéntes tűzoltó-testület ötven éves jubileumát. Hajdusovát törekvő népe ugyanis már ötven évvel ezelőtt felismerte a tűzoltó egyesületek közhasznú és áldásos működésének szükségességét. A református templomban tartott istentisztelet után a tűzoltók utja a hősök emlékéhez vezetett, hogy a hazáért elesetteket méltó ünneplésben részesítsék. Itt a református polgári énekkar éneke után dr. Boda Sándor községi orvos, testületi elnök mondott gondolatokban tartalmas beszédet. Délelőtt 11 órakor a község háza udvarán diszközgyűlést tartott a testület, amelyen a környék tűzoltóságainak népes küldöttsége is megjelent, így Püspök-ladány, Tetétlen, Kaba, Hajdusoboszló, Derecske, Földes, Debrecen. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetséget dr. vitéz Roncsik Jenő elnökségi előadó képviselte, a Hajdusovát megyei Tűzoltó Szövetséget Erdős Lajos alelnök, Debrecen sz. kir. város hivatásos tűzoltóságát dr. Dereksy István tűzoltó- és mentőorvos, de megjelent a szomszédos Biharvármegye képviselője Bojtor István vármegyei tűzrendészeti felügyelő is. A református polgári énekkar éneke után Gaál Zsigmond ny. igazgató-tanító, az önkéntes testület egyik megalapítója tartott érdekes visszaemlékezést az 1885 évi nagy szovátai tűzvészre, amely tulajdonképpen a kezdő lépést adta a megalakuláshoz, azonkívül néhány derűs epizódot adott elő a testület régi életéből. Biró Imre parancsnok az utóbbi évek főbb eseményeit ismertette. A közgyűlés után száz területkes közehéd volt, majd délután testületközi verseny.

— **Utazási valutaszabályok.** Az érvényben levő utazási valuta rendszabályokról a Magyar Nemzeti Bank ismertető összefoglaló füzetet adott ki. Erre valóban szükség van, mert e kérdésben a közönség nehezen tudott biztos tájékoztatást nyerni.

— **Egy kartellel kevesebb.** A burgonyakartel működése mind több és több panaszra adott okot, különösen a főváros burgonya ellátásával kapcsolatban. Erre való tekintettel a földművelésügyi minisztérium a budapesti burgonyakartel működését megszüntette. A kormány továbbra is fenntartja a burgonya minimális árát, melyeket a kereskedőnek okvetlenül meg kell fizetni a termelő részére.

— **Uriasszonyból operett-primadonna.** Az utóbbi időkben több pesti urinő lett színésznő, most pedig újból a színpadra lépett egy ismert budapesti uriaszony. Erről és a színházi világ minden érdekes eseményéről pompás riportokban számol be a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Nagyszerű képes rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, novellát, kitűnő filmrovalót és még számtalan érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

— **Hétköznapra helyezik át a vidéki vásárokat.** A kereskedelmi miniszter leiratot intézett a vidéki városok vezetőihez a vasárnapi munkaszüneti rendelkezéssel kapcsolatban az eddigi vasárnap tartott vásároknak hétköznapra való áthelyezése iránt. A rendelet így szól: Az ipari munka vasárnapi szüneteltetésének kiterjesztéséről szóló rendelet az utcai árusítás tekintetében — munkaszüneti napokon — azokban a törvényhatósági és megyei városokban, valamint nagy- és kisközségekben, ahol vasárnapi napokon hetivásárok tartatnak, kivételt állapított meg, figyelemmel arra, hogy a munkaszünet teljesebbé tételét a törvényhozás jelentős része, az összes egyházak, valamint a társadalom széles körei kívánják, teljes mértékben indokolt annak a különbségnek a megszüntetése, amelyet a rendelet az egyes községek és városok között a vasárnapi napokon tartani szokott hetivásárok miatt megállapított. Felhívom ennélfogva a polgármester urat, hogy addig is, amíg a munkaszüneti napokon tartani szokott vásároknak hétköznapra való áthelyezése iránt a törvényhozás nem rendelkezik, minden rendelkezésre álló törvényes eszközök igénybe vételével odahatni igyekezzen, hogy hatásköre területén a munkaszüneti napokon és egyéb ünnepnapokon tartani szokott vásárok hétköznapra helyeztessenek át, illetőleg, hogy ezt a vásártulajdonosok tömör mielőbb kérelmezzék.

— **Hajózható csatorna a Hortobágyon és Szabolcsban.** A kormány utasítására Nyiregyházán megkezdtek az előmunkálatokat egy 160 kilométer hosszú és 60—80 méter széles hajózható csatorna megépítésére, amely a Tiszából a Hortobágyon keresztül Dombrád felé vezetne s ezzel a közlekedés megkönnyítésével a terményszállítás olcsóbbá tenné. A nagy csatorna-építési munkálat több éven keresztül munkaalimat biztosítana a környékbeli munkásoknak.

— **Be kell jelenteni a hizlalásba fogott szarvasmarhákat és sertéseket.** A földművelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki a sertés- és szarvasmarhahizlalás statisztikai felvételéről. A hizlalásba fogott, vagy hizlalt szarvasmarha- és sertésállományt július 1-étől kezdődően minden naptári negyedév első napján, vagyis minden év július 1-én, október 1-én, január 1-én és április 1-én a fennállott állapot szerint be kell jelenteni. A miniszteri rendelet bejelentésre kötelezi elsősorban az ipari hizlalókat, másodsorban azt a gazdát, aki a község határában 200 kat. holdnál nagyobb terjedelmű mezőgazdasági földbirtokon akár mint tulajdonos, akár mint haszonélvező javadalmaz, vagy haszonbérlet gazdáikodik, továbbá azt az állattartót, aki eladás céljaira egyidejűleg legalább 8 drb. hizlalt, vagy feljavított, illetőleg hizlalás, vagy feljavítás alatt álló szarvasmarhát tart és végül azt az állattartót, aki saját háziszükségletén felül élő, leölt, vagy feldolgozott állapotban való eladás céljára egyidejűleg 20 drb. hizott, vagy hizlalás alatt álló sertést tart.

— **Magyarország állami adóssága.** Csonka-Magyarország külföldi állami és magán adóssága az utolsó év alatt 4 milliárd pengőről 2 milliárd 700 millió pengőre csökkent. A nagyarányú csökkenés elsősorban a dollár és a font árfolyamában beállott visszaesés következménye, de jelentős összeget tesznek ki a hitelrögzítő megállapodások alapján teljesített visszafizetések is.

— A gazdát az előre eladott buza után is megilleti a magasabb ár. Az Országos Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdák figyelmét az 1930 évi XXII. t.-c. 3. fejezet 36 §-ára, amely a mezőgazdasági termények betakarítása előtti eladásról úgy intézkedik, hogy ha a gazda július első napja előtt előre eladta a terményét, azt abban az esetben is köteles leszállítani, ha a termény helyi piaci ára az átadás helyén és napján magasabb, mint a kikötött ár. Követelheti azonban, hogy a vevő ezt a magasabb vételárát fizesse, levonva belőle a vételár előleg után számított kamatot. Ha a vevő nem hajlandó a vételárát így kiegészíteni, akkor az eladó nem köteles több terményt átadni, mint amennyi a kialakított egységár szerint számított vételár és a felvett vételár előleg után számított kamat együttes összegének a szerződésben kikötött teljesítési nap piaci ára szerint számítva mennyiségben megfelel.

— **Panamavilág és moratórium Romániában.** Mult heti lapszámunkban említettük, hogy Calatocescu bukaresti rendőrkapitányt letartóztatták, mert közrejátszott egy 25 millió valutasikkasztási ügyben. Ezzel a valutasibólással kapcsolatban újabb s ezúttal 50 millió lejes panama pattant ki kedden délelőtt. Az ügyesség különféle gyanúok alapján házkutatást rendelt el Dolomey svéd részvénytársasági igazgató lakásán, ahol egy ötvenmillió lejről szóló transzferálási engedély fényképmásolatát találták meg. A törvénytelen engedélyt a román nemzeti banknak a napokban lemondott kormányzója, Dimitrescu Grigor írta alá. Párisból és Londonból érkezett hírek szerint a román kormány pénzügyi kiküldötteinél tárgyalásai a külföldi hitelezőkkel nagyon kedvezőtlen mederben haladnak. A devizahiány miatt Románia semmiesetre sem tud eleget tenni esedékes törlesztési kötelezettségének. Ezért a kormány londoni és párisi kiküldöttei olyképpen gondolták megoldani a kérdést, hogy devizaelőleget kértek a kivitelre szánt gabonamennyiségekre. A külföldi nagy gabonakereskedő cégek azonban ebbe nem mentek bele, mert nem akarják elfogadni a román kormány által meghatározott gabonarákat és a gabonaértékesítési rendszer megváltoztatását kérik, amibe viszont a román kormány nem mehet bele. Ha tehát végképen nem sikerül megoldani a kérdést, akkor Románia moratóriumot kér.

— **A bolsevista mozgalom terjeszkedése.** A Kommunista Internacionálé hetedik világértekezlete vasárnap Moszkvában két ülést tartott, amelyeken folytatta a végrehajtó bizottság jelentésének vitáját. A cseh kommunista párt kiküldötje hozzászólásában rámutatott arra, hogy pártjának tagjai a Szovjetunióval karöltve bármely percben hajlandók a fasizmus elleni harcra. A csehországi kommunista párt célja az, hogy „Középeurópában bastyája legyen a fasizmus elleni harcra és a proletár forradalomnak”.

Allatvásári jelentés

1935. évi aug. hó 3-i heti vásárról:

	Felbajtatott:	Eladott:
Sertés	1050 drb.	390 drb.
Ló	14 "	3 "
Szarvasmarha	18 "	4 "
Borjú	9 "	4 "
Juh	39 "	32 "
Kecske	2 "	—
Hizottsertés kilónként élőszuliban	74—80 f.	

Eladó házassudvar.

Eladó a VI. tized Szifákajja-ut 559. szám alatti beltelkes házassudvar. Értekezni lehet: VI. t. 557. szám alatt a tulajdonosnál.

Eladó ház. Két szoba, konyha, előszoba, melléképület és 433 négyszögöl kerttel eladó. Bővebbet I. tized Kossuth-utca 245. sz.

3 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba, szobából álló lakás összes mellékhelyiségekkel, a Szifákajja-uton levő házban, az udvarban, augusztus 15-ére kiadó. — Értekezni: Stahler Dániellel

— **Football mérkőzés.** Vasárnap délután 5 órai kezdettel barátságos football mérkőzés lesz a leveinte pályán a karcagi „Move” és a helybeli „H. L. S. E.” csapatai között.

— **Mintegy 2000 vagon buza-vetőmagot oszt ki a földművelésügyi minisztérium.** A földművelésügyi minisztérium az idén is folytatja az egységes termelésre irányuló minőségi buza-vetőmag mozgalmat. A mozgalom keretében kellő vizsgálatok után kb. 1500—2000 vagon buza-vetőmagot osztanak ki. A mozgalomban való részvételi szándékot kistermelőknek az illetékes vármegyei gazdasági felügyelősnél kell legkésőbb aug. 15-ig bejelenteni. A mozgalom keretében a vetőmag felárát és a vasúti szállítási költséget a földművelésügyi kormány magára vállalja, az igényelő gazda a buzáért csak a budapesti tőzsdei árat tartozik megfizetni. Kistermelőknél, ha a vetőmagot nem kell vasuton szállítani, a földművelésügyi kormány még a tőzsdei árból is megígéri métermázsánként egy pengőt. Kizárólag kistermelőknek kivételesen a jövő évi termésből 15 százalékos többlettel természetben való visszaadás kötelezettsége mellett is adnak ki a gazdasági felügyelőségek buza-vetőmagot.

— **Felvétel a debreceni egyetemre.** A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem hit-, jog- és állam-, orvos-, bölcsészettudományi, ennek matematika és természettudományi csoportjára a rendes beiratkozás az 1935—36. tanév I. félévére szeptember hó 2—16-ig tart. Dékáni engedéllyel beiratkozni szeptember 16—20-ig, rectori engedéllyel szeptember 20—30-ig lehet. A felvételi kérvényeket az illetékes karhoz címezten 1935. augusztus 1. és 31. közt kell benyújtani. Eredeti okiratok szükségessége. A dékáni hivatalok csak kellőleg felszerelt kérvényeket fogadnak el. Akik tandíjmentességért folyamodnak, kérelmüket az illetékes karhoz 1935. szeptember 7-ig nyújtják be. Részletes tájékoztatás jelent meg a Budapesti Közlönyben s felvilágosítást nyújt a rectori hivatal. Az egyetemen férfi és női internátusok működnek. Erre nézve az internátus, illetőleg kollégium igazgatósága nyújt részletes tájékoztatást.

— **Az elmúlt hét legizgalmasabb eseménye** a bécsi futbalmeccs volt, amelyre Pestről is ezrek vándoroltak fel a magyar csapatot lelkesíteni. A Színházi Élet kiküldött tudósítója: Szőke Szakáll remek képekkel illusztrált érdekes cikkben számolt be a fontos meccsről a Színházi Élet új számában. Az Abessziniából hazatért Békeffy-Gonda vokálegyüttes beszámolójából kiderül, hogy az abesszin császár főlovászmestere és szakácsnője magyar. Kiss Ferencnek cikket írt Kiss Ferencről a Nemzeti Színház művészeről, akit lefedeztek, mint tenniszfenomént, 32 oldalas gyermeklap, slágerkölta a „Kismama”-ból, kézimunkamelléklet, női divat, mozi, konyha, kozmetika és társaság rovatok, 64 oldalas rádió-újság egészítik ki az új Színházi Életet. Darabmelléklet a Budai Színház nagysikerű operettje: „Aki mer, az nyer”. Egyes szám ára 60 fillér.

Tudomány és irodalom.

* **Lelkek és arcok** (Kosáryné Réz Lola új könyvéről) Kosáryné Réz Lolát mindig úgy hívom magamban: a hétköznapi költője. Vannak ugyanis regények és elbeszélések, amelyekben mindig vasárnap van. A szereplők nyáron jó hűs, télen kellemesen meleg szobák szőnyegén sétálgatnak, szép ruhákban járnak és közben finoman boldogtalanok, olyan problémák miatt, amelyek szegény embernek nem is juthatnak az eszébe. Arról, hogy miből fizetik a házbért, mivel etetik a kályhákat és hogy készpénzért vette-e a hősnő szép ruháit, vagy részletekben fizeti: nem esik szó ezekben a vasárnapi regényekben. Sok mindenben hasonlítanak ezek az írói munkák a film-díszletekhez. Kulisszáik mögött sincs más, mint amit látunk és profán, de hiábavaló dolog is lenne azon a kérdésen töpreknedni, vajon van-e abban a konyhában, amely az ampirbutoros szalonhoz tartozik: mosogatóvödör és személtáca Kosáryné Réz Lola regényei és elbeszélései — észrevehetők-e? — abban különböznek talán mindenki másnak az írásaitól, hogy nem tagadja le, sőt nem is veszi maguktól értetődőknek az életnek ezeket az apró, hétköznapi tartozékait. Az ő tolla számára irodalmi tárgy a főzőkanál, a káposztagyvaluló, az ablakmosóruha Hősnő burgonyát hámoznak, port törölgöttek zöldséget vagdalnak. Hősei olykor foltozott cipőt viselnek és diáklétküre havat lapátolnak éjszaka. Hogy ez nem újság? Hogy efelől más is ír, különösen manapság amikor „divatos a szegénység”? Éppen ebben van a legnagyobb különbség! Ha a hétköznapi írója csak író, esetleg jólmegfigyelő, erősszavu író, de nem költő: lehangoló, vagy felháborító az, amit a szegény ember nehéz életéről ír. Kosáryné Réz Lola „szíverén át költészeté és dallá szűrődik” mindaz, amit látott, amire emlékszik, amit megérezett Isten kicsinyjeinek látszatra szürke életéből. Ha az ő írásait olvassa az ember, szinte megirigyeli azokat, akiknek napjai egyforma aprógyöngy módjára folydogálnak az Úr kezében a bölcsőtől a sirig. Nem történik velük semmi éledek. Szívükben nincs lázongás, csak alázat és szeretet. Sok-sok szeretet. Talán legjellemzőbb az ő sajtósága, prózai költészetére az „Egy tál káposzta” című elbeszélés: új novelláskötetének egyik legszebb darabja. „Felhozott egy fejet a pincéből, a konyhába vitte és kezdte róla leszedni a sáros, csigargótt leveleket. A konyhában csend volt, egészen csend, a tűz még alig égett, csak alattomosan bujkált a fahasábok alatt, a gyűrt papírosok között, a tűzhelyben, amint a lány begyújtott, azután takarítani ment a háioszobába... Valamikor, egy délelőttön, éppen így állt az asztalnál, egy másik konyhában valahol; baloldalt volt a tűzhely, amelyben halk, alattomos patlogással égett a tűz és ő nézte kezét a kerek káposztafejen, gondosan óvta kezét, amin csak egy nap óta volt rajta a kerek gyűrű...” Az asszony vagdalja a káposztát és elvonul előtte az egész élete. Közben szeretettel simogatja végig fazekait, rámosolyog a pirosra és vigasztalja a barnát. A kislábas számára is van egy jó szava. Bucszik az edényei föl, a konyhaszék föl, az emlékei föl. És meghal, szép csöndesen, miután megegyeztél életében olyan káposztát főzött a fiának, amelyet csak ő tudott főzni. Egyszerű élet, szomorú élet — anyai élet. Kosáryné Réz Lola szívéhez közel állanak az édesanyák. De közei áll-

nak hozzá a gyermekek is, a szegények is, az öreg-öreg emberké is, akiknek reszket a lábuk és alig hallanak már valamit. Szereti a jókat, mert jók és rosszakat, mert sajátainak. Szereti az életet, azért, mert tele van a számára szeleid humorral és szelid bánattal. És meg tudja írni az életet úgy, ahogyan van és egyáltalán úgy, ahogyan a lelkén, ezen az aranyablakon. borujában is napfényt mutatón, keresztvilágít. Aki nem jó ember, lehet jó író, de nem lehet költő. Kosáryné minden írása költői, mert költőszívben, meleg, megbocsátó, emberszerető szívből fakadt. Írásművésze olyan, mint az emberlátása Egyszerű, természetes — ismét azt kell mondanom: hétköznapi. Hogy azonban keresetlen szavakkal mindig célbataláljon az író, hogy megrikkasson egy tömönddal és megmosolyogtasson két egészen közönséges, csak éppen jól egymás mellé állított szóval: erről a művészetéről csak az tudja, hogy mekkora művész, aki írással foglalkozik és megpróbálta Kosáryné Réz Lola úgy ír, ahogyan beszél. Egyszerűen, találoan, okosan és melegen. Ha ezt a könyvét — vagy akármelyik más könyvét — olvassuk, az az érzésünk, hogy beszélgetünk valakivel, aki éppen úgy gondolkodik, ugyanazon ment keresztül, mint a legtöbb ember. Ahogyan mindezen felülemelkedik, ahogyan minden, látszatra szürke élményét átéltesíti: az a vigasztaló, az a gyönyörködtező — az a költészet Szeretem ezt a kötetét, mert nagyon benne van ő maga! És szeretni fogja mindenki, mert mindenki benne van

Bihari Miklós.

— **Az új ügyvédi rendtartás tervezete.** Az ügyvédekre nézve fontos törvénytervezet az új ügyvédi rendtartásról készült és most küldték meg azt az összes ügyvédi kamaráknak. A 163 szakaszból álló törvényjavaslattal akarják pótolni a jelenleg még érvényben levő, de már halvanéves és elavult ügyvédi rendtartás hiányait. A törvényjavaslat több új intézkedést tartalmaz. A tervezet szerint az igazságügyminiszter hivatalból megemmesítheti az ügyvédi kamara határozatát, ha az törvénytelenes, vagy az állam érdekét veszélyezteti. Külön pont foglalkozik azzal a kérdéssel: kit lehet felvenni az ügyvédi kamarába. Újítás az, amely szerint szükséges 2000 pengő összegű ügyvédi biztosíték letétele és az illetékes lakásának kell lennie, amelynek ő a főbérletje. Nem lehet felvenni a kamarába azt az ügyvédet, aki elmúlt már 65 éves, azt a volt köztisztviselőt, vagy magántisztviselőt, akit szolgálatképtelenség miatt nyugdíjaztak, aki ellen csőd, vagy büntetőeljárás van folyamatban és akit hivatalvesztésre ítélték. A felvétel tárgyában bizottság határoz. Ha az ügyvédi kamara megállapítja, hogy az ügyvédek száma az illető ügyvédi kamara területéhez tartozó valamely helyen a lakosság számához és gazdasági helyzetéhez mérten túlságosan magas és ennek folytán a tisztességes ügyvéd munkából való megélhetést is tartósan lehetetlenné teszi, részletes javaslatot terjeszt a kamara ez esetben az igazságügyminiszter elé a feltételek korlátozása iránt. Az ügyvédhelyettes sem kamarai tagsági díj lefizetésére, sem ügyvédi biztosíték letételére nem köteles, csak mint főnökének helyettese járhat el, az ügyféllel szemben a főnök felelős és az ügyvédhelyettes a Kuria, közigazgatási bíróságon és a hatásköri bíróságon egyáltalán nem tárgyalhat.